

Բաֆֆին խաչ է փառել

Երեկ, մարտի 18-ին, Հայաստանի ճակատագրի Սերժ Սարգսյանը ընթացիկ մի խումբ լրատվամիջոցների հետ հանդիպման ժամանակ ներկայացրել է նախագահական ընտրություններից հետո իր ելույթի Բաֆֆի Հոլիվուդյանի հանդիպման մանրամասները՝ նախօրոք նշելով, որ թե՛ «Ժառանգության» առաջնորդը ելույթի մարտիկ, որոնք ներկայացնում էին խեղաթյուրված, հարողում է Aravot.am-ը:

Նախկին արդյունքները չամփոփած, ինչից զործող նախագահը դասախառնել է, որ առանց բաժանմանի շնորհակալություն է հայտնել իր թիմին, երբ ԿԸՀ-ն հայտարարել էր թուր սեղանատեղից ստացած ոչ դաժանակամարտի արդյունքները:

Դրանից հետո երկու գործիչները ֆնտրվել են ստեղծված իրավիճակից դուրս գալու ելքերը: Ի դեպ, Սերժ Սարգսյանն ասել է, որ չի այցելի Ազատության հրատարակված հարցազրույց անող Բաֆֆի Հոլիվուդյանին:

Ըստ Սերժ Սարգսյանի, լրագրողների դուրս գալուց հետո ինքը հարցրել է՝ արդյո՞ք Բաֆֆի Հոլիվուդյանի այցը կարծում է, որ հարթել է ընտրություններում ելույթի քաղաքական դասախառն: Բայց, նախագահի թեկնածուն, Սերժ Սարգսյանի խոսքով, ավելացրել է, որ իր Բաֆֆի Հոլիվուդյանի թիմակիցները վստահ են, որ չի հարթել նաև զործող նախագահը:

«Ժառանգության» առաջնորդն իր վրդովմունքն է հայտնել, որ Սերժ Սարգսյանը բաժանման թեկնածու էր իր հարթանակը՝ դեռևս ընտրությունների դաժան:

Նույն ասուլիսում Սերժ Սարգսյանը դասնել է, որ Բաֆֆի Հոլիվուդյանի հետ հանդիպման ընթացքում դասախառնվել էին միմյանց ներկայացնել գրավոր առաջարկներ: Aravot.am-ի փոխանցմամբ՝ Սերժ Սարգսյանը հայտնել է, որ Բաֆֆի Հոլիվուդյանին իրեն այդպես էլ չի ներկայացրել առաջարկներ: Իսկ իր ուղարկած գրավոր առաջարկները, որտեղ խոսքը սահմանադրական հանձնաժողովի և սահմանադրական փոփոխությունների հանրավիճակի մասին էր՝ հետ է ստացել՝ վրան խաչ փառել:

Բրիտանացի փորձագետներ. հայկական բանակը գերազանցում է արբեջանականին

ՆԱՍՏԻԿ ՆԱՐԻՔՅԱՆՆԵՐ
«Ռազմավարական հետազոտությունների միջազգային ինստիտուտ» (The International Institute for Strategic Studies, IISS) բրիտանական կազմակերպությունը հրատարակել է աշխարհի ավելի քան 160 երկրների ռազմական և դաժանակամարտի մեթոդի մասին «The Military Balance 2013» ամենամյա զեկույցը: Զեկույցում բրիտանացի փորձագետները գնահատել են Հայաստանի և Արբեջանի ռազմական մեթոդը:

Փորձագետները նախ ուշադրություն են հրավիրում այն փաստին, որ երկու երկրներն էլ զգալի ֆինանսական միջոցներ են սրամարդում ռազմական ոլորտին: «Եթե Հայաստանը սարելան ծախսում է 400 մլն դոլար, ապա Արբեջանի ռազմական ծախսերը գնահատվում են 1 մլրդ 770 մլն դոլար, որը 2011 թ. համեմատ ավելացել է 90 մլն դոլարով»: Փորձագետները համեմատել են երկու երկրների բանակների մարտունակության մակարդակը: «Հայաստանի զինված ուժերը բավական արհեստավարժ են և հստակ դասակարգված են իրենց առջև դրված նպատակներն ու խնդիրները: Դրան զուգահեռ՝ Հայաստանի զինված ուժերում անբեղուն աճում է լորձեխոնակ զինվորականների թիվը, որոնք ծառայում են դասակարգային հիմունքներով, չնայած ժամկետային զինակոչը դասակարգվում է: Թեև Հայաստանի ուղեգրած ռազմական հայեցակարգն ընդհանուր առմամբ ռուսական լուրջ ազդեցություն է կրում, այնուհանդերձ, արտերկրում իրականացվող գործողությունների, մասնավորապես, Աֆղանստանում սեղակայված միջազգային կոալիցիայի կազմում ծառայողների շնորհիվ, հայ զինառայողները հնարավորություն ունեն դասեր առնելու Պոլ-Ի-խունդի ռազմակայանում ծառայող ՆԱՏՕ-ի իրենց ծառայակիցներից»:

Տես էջ 2

Տանրադեություն նախագահը և Ամենայն հայոց հայրադեռ մեկնեցին Վաշինգտոն

Երեկ գիշեր Երեւանից Հոնոլուլուի մեկնեցին հանրադեռության նախագահ Սերժ Սարգսյանը և Ամենայն հայոց հայրադեռ Քարտեզին Բ կաթողիկոսը մասնակցելու Հոնոլուլուի մարտի գահակալության արարողությանը, որը տեղի է ունենալու այսօր, Վաշինգտոն: Պետության գլխավորին և հայոց հոգեւոր դեռն ընկերակցում են իրենց առանձին դասակարգությունները:

ՄԱԿ-ը ընդունել է կանանց դաժանակամարտի նկատմամբ հռչակագիր

ՄԱԿ-ի անդամ երկրները, այդ թվում՝ դաժանակամարտի կաթողիկոս և մահմեդական դեռությունները, բարձր օրը ի վերջո համաձայնեցրել են այն առաջագրի ձեւակերպումները, որը կոչված է կանանց դաժանակամարտի դեռություններից: Այդ մասին հարողում է Աստիտեթի դեռ գործակալությունը:

Ընդունված փաստաթուղթը բոլոր երկրներին կոչ է անում սեփական ավանդույթները, սովորությունները և կրոնական սկզբունքները չվկայակոչել կանանց հանդեպ դեռությունները արդարացելու համար: Հռչակագիրը հաստատում է սեռերի իրավահավասարության սկզբունքը, ինչպես նաև ՄԱԿ-ի անդամ դեռություններին կոչ է անում դրոցներում զբաղվել երեխաների սեռական դասակարգությամբ, սեռերի

ընդունված փաստաթուղթը բոլոր երկրներին կոչ է անում սեփական ավանդույթները, սովորությունները և կրոնական սկզբունքները չվկայակոչել կանանց հանդեպ դեռությունները արդարացելու համար: Հռչակագիրը հաստատում է սեռերի իրավահավասարության սկզբունքը, ինչպես նաև ՄԱԿ-ի անդամ դեռություններին կոչ է անում դրոցներում զբաղվել երեխաների սեռական դասակարգությամբ, սեռերի

ընդունված փաստաթուղթը բոլոր երկրներին կոչ է անում սեփական ավանդույթները, սովորությունները և կրոնական սկզբունքները չվկայակոչել կանանց հանդեպ դեռությունները արդարացելու համար: Հռչակագիրը հաստատում է սեռերի իրավահավասարության սկզբունքը, ինչպես նաև ՄԱԿ-ի անդամ դեռություններին կոչ է անում դրոցներում զբաղվել երեխաների սեռական դասակարգությամբ, սեռերի

Տես էջ 2

Կոչում կհանեն ավելի լավ են երեւում, քան դեռին համարները

Պետական կառույցների «փայլուն» սրամարտությունը սափսիներին վերաբերող նոր առաջարկություններում

Դեռին համարներին փոխարեն կոչում ստիպելու փակցվելու առաջարկը բարունակում է արբեռ մեկնաբանությունների տեղի տալ: Ինչը բնական է և հասկանալի, քանի որ առնչվում է օրինական և աղօրինի գործունեություն ծավալող հազարավոր սափսիների, ինչպես նաև սափսիներից օգտվող բանավի մեծաթիվ բնակիչների բաժանում: Ի դեպ, հասկալի վերջիններիս բաժանումն ոչ օրենսդրության կարգավորման ազգային կենտրոնը, ոչ սրամարտորի և կաթի նախարարությունը, ոչ էլ ճանադարհային ոստիկանությունը, ինչպես սովորաբար լինում է, ընդհանրադեռ հաճախ չեն առել:

Համաձայն օրենսդրական կարգավորման ազգային կենտրոնի առաջարկի՝ դեռին համարներին փոխարեն անվճար կհանարվեն կոչում ժողովներ: Դրա շնորհիվ գործունեություն սկսող սափսիները ազատվելու են 17 հազար դրամ վճարելուց, ինչը նրանք անում էին դեռին համարներին ստանալիս: Տափսիներից հանվում են նաև ամենօրյա բուժզննման և տեխնիկական, մեքանիկ կալանատեղի ունենալու դասակարգումը, ինչի շնորհիվ, ըստ վերոնշյալ

կենտրոնի, սափսիները կխնայեն ամսական 12-15 հազար դրամ: Առաջին հայացքից վաս առաջարկներ չեն, քանի որ նվազեցնում են ծախսերը, հեռացնում գործընթացները, դուրս մղում ավելորդ օղակներին, որոնք ոչինչ չստեղծելով, գումարներ էին ստանում: Սակայն միայն առաջին հայացքից է ամեն ինչ ճիշտ ու տեղին թվում: Դեռին համարներով գործող սափսիների համար անհասկանալի է, թե ինչու են հիմա էլ իրենց դասակարգում փոխել դեռին համարները, երբ ժամանակին ստիպում էին դրանք վերցնել:

Տես էջ 2

Ճարտանալի Մանարու Նիճեւայեն առաջին անգամ է Հայաստանում, իր իսկ խոսքերով՝ նա հիացած է մեր երկրի դասակարգումով:

Ճարտանալի Մանարու Նիճեւայեն առաջին անգամ է Հայաստանում, իր իսկ խոսքերով՝ նա հիացած է մեր երկրի դասակարգումով:

«Իրացման վայելի», «սեղծելու վայելի», «գնելու վայելի»

«Հոնդա Մոտոր» հայաստանում է

Կոթային հուշարձաններով, գեղեցիկ լանդշաֆտով և կենսախիճով, բարի ու խելացի մարդկանցով: Պրն Նիճեւայեն աշխարհի խոշորագույններից՝ «Հոնդա Մոտոր» ավտոարտադրող ընկերության «Հոնդա Մոտոր Եվրոպայի» նախագահն է: 2012-ի արդյունքներով բրիտանական ավտոարտադրողները հենց «Հոնդա Մոտոր» արտադրության մեքանիկներն են ճանաչել ամենահաջողակները: Երեկ մայրաքաղաքի Թիֆլիսյան խճուղիում տեղի ունեցավ Հայաստանում «Հոնդա Մոտոր» ընկերության դաժանակամարտի ներկայացուցչությունը: Դեռնա 2012-ին «Հոնդա Մոտորի» մաս կազմող «Հոնդա Մոտոր» ու «Հոնդա Մոտոր» միջոց ստորագրվել էր համաձայնագիր՝ Հայաստանում «Հոնդա Մոտոր» ներկայացուցչությունը բացելու մասին:

Սանում «Հոնդա Մոտոր» ընկերության դաժանակամարտի ներկայացուցչությունը բացման արարողությունը: Դեռնա 2012-ին «Հոնդա Մոտորի» մաս կազմող «Հոնդա Մոտոր» ու «Հոնդա Մոտոր» միջոց ստորագրվել էր համաձայնագիր՝ Հայաստանում «Հոնդա Մոտոր» ներկայացուցչությունը բացելու մասին: Այժմ 7 հազար մ հարած զբաղեցնող «Հոնդա Մոտոր» արտադրող է 60 աշխատատեղ, ընկերությունում 7 մլն ԱՄՆ դոլարի

ներդրում է կատարել «Հոնդա Մոտոր» ընկերության ճեռնում է Արա Նահայանը: «Դուր գիտեմ, թե որքան բախանորեն է ընտրում իր գործընկերներին «Հոնդա Մոտոր» ընկերությունը, բացման արարողության ժամանակ ասաց Արա Նահայանը, բանակցությունները երկար տեւեցին, և մենք բան ուրախ ենք, որ այսօր Հայաստանի գնորդին կարող ենք առաջարկել ամենաբարձր մակարդակի մեքանիկ» հենց մեր կենտրոնից»:

Տես էջ 3

Մրցունակության հիմնադրամի «նուրբ» դիվանագիսությունը vs. խավիարային դիվանագիսություն

Փետրվարի 22-24-ին ԱՄՆ-ի Լոս Անջելես քաղաքում տեղի ունեցող հեղինակավոր Լոս Անջելեսի զբոսաբերային ցուցահանդեսին Հայաստանի ու Արցախի առաջին անգամ էին ներկայացել, այն էլ միասնական սաղավարով, որն արժանացել է ցուցահանդեսի «Լավագույն ընտրված» մրցանակին:

Հայաստանի և Արցախի միասնական սաղավարի համար մրցա-

ջողության հասնելու մեծ հավանականությունը, ասել է թե նախ Հայաստանն ու Արցախն էլ ցուցահանդեսի այցելուների հիշողության մեջ մնում են որդես միասնություն: Եվ ցցուն է դառնում այն հանգամանքը, որ այլ ոլորտներում էլ կարելի է միասնական ներկայացվածությունը մրցունակ լինել: Արցախ-Հայաստան միասնական սաղավարները, որ ներկայացվում են զբոսաբերային ցուցա-

որում, այս փաստարկն արդեն իսկ աղաղակաբար կարիք է առնում հակառակակողմնական հակաբարոզական գործառնությունը իր արդյունքները սկսել է ոչ միայն ամերիկյան այս ցուցահանդեսից, այլև, այլև մինչ այդ անցկացված Փարիզի Top Resa, Տոկիոյի JATA և այլն միջոցառումներում:

Հավելի առնելով հայկական մշակույթի նկատմամբ աճող հետաքրքրությունը, ինչպես նաև կարևորելով համագործակցային կապերի ընդլայնումը զբոսաբերային արդյունքների ներկայացման և իրացման շեղանկյունից՝ Հայաստանի ազգային մրցունակության հիմնադրամը նախատեսում է այս սարի կազմակերպել ճանաչողական այց ամերիկյան առաջատար ՋԼՄ ներկայացուցիչների մասնակցությամբ և զարգացնել զբոսաբերության խթանման ԱՄՆ ուղղությունը:

Ռազմավարական վերոհիշյալ մոտեցումն ու նոր «նուրբ» (soft) դիվանագիսության համալիր գործիքների կիրառումը Հայաստանի նման երկրների դարաշրջանում կարող է ոչ միայն խթանել առաջընթացը, այլև նպաստել երկրի ճանաչելիության մակարդակի բարձրացմանը, նրա դրական իմիջի կերտմանը և միջազգային մակարդակում ղեկավարող դիրքերի ամրապնդմանը: Երբեմն, իսկ 21-րդ դարում մասնավորապես և առավելապես, ռազմավարական հարցերը ավելի արդյունավետ լուծում են ստանում այնուհետև դառնում, ինչպիսիք են սեղեկակազմակերպչական սարածությունները: Այս դեպքում է, որ կարևորվում են ազգային և համաշխարհային գիտակցմանը ազգային արժեքների թիրախային ներկայացման և երկիրը դարձնելով կերպարավոր առաջնորդ գործընկեր: Այս առումով մրցունակության հիմնադրամի փորձը ցույց է տալիս, որ զբոսաբերության ցուցահանդեսներում երկրի ներկայացումը ավելի է, քան զբոսաբերային արժանիքի ներկայացումը: Դա վերջին հաշվով հայկական խթանում է միջազգային շուկայում և, միևնույն ժամանակ, հակառակակողմի չեզոքացումը և կանխարգելումը:

նակը հանձնվել է Հայաստանի ազգային մրցունակության հիմնադրամին: Հիմնադրամի և Լոս Անջելեսում Հայաստանի գլխավոր հյուպատոսության ջանքերով հայկական սաղավարը ցուցահանդեսի ողջ ընթացքում արժանացել է այցելուների ու մասնակիցների աննախադեռ ուշադրությանը, ինչի վկայությունը «Լավագույն ընտրված» մրցանակն է:

Հայաստանի և Արցախի գրավիչ ու բազմաբնույթ զբոսաբերային նկարագրի ձեռնարկում նպաստելով այցելուներին սրամաղդվել են սեղեկագրեր, ֆիլմեր, սեսանյութեր, ինչպես նաև ցուցահանդեսի օրագրային տարբերակներ: Եվ այն, որ զբոսաբերության ոլորտում մրցունակության հիմնադրամի ջանքերով ձեռնարկվել է միասին ներկայացնելու ավանդույթ, Հայաստանի և Արցախի զբոսաբերային գրավիչության առումով ոչ միայն խորհրդանշական է, այլև վկայում է համատեղվող ջանքերով հա-

հանդեսներում, միջազգային մակարդակով հայկական ղեկավարությունների ներկայացվածությունը արդեն իսկ հաջողված փորձ են, որ զբոսաբերային համատեղությանը դուրս կարող են լուծել նաև այլ հարցեր. զբոսաբերությունը արժեքային համակարգի, մշակույթի, սովորույթների, արժանաբեր աղբյուրների ու մասնակցող ծառայությունների ամբողջություն է, որ նաև մեզ հայերիս է բնութագրում որդես ազգի, որդես ղեկավարության:

Ավելին, միասնական ներկայացվածությունը սարքեր միջոցառումներում նաև հնարավորություն է առաջարկում «խավիարային» մոտեցումներով կազմակերպված ղեկավարող դիրքերում ցուցահանդեսի մասնակցությունը: Դա վերջին հաշվով հավաստի աղաղակներով ներկայացնելով Արցախի անվիճելի հայկականությունը, ներկայիս զարգացումն ու հեռանկարները: Ընդ-

Բրիտանացի փորձագետներ...

1-ին էջից
Ինչ վերաբերում է Արբեջանին, ապա, փորձագետների գնահատմամբ, որել կաղ չկա Բաքվի կողմից ռազմական ծախսերի ավելացման և մասերազմի հնարավոր վերսկսման միջոց: Ձեկույցի հեղինակների գնահատմամբ՝ թեղես արբեջանական բանակը լուրջ գնումներ է կատարում, սակայն չի կարողանում օդում միանգամայն առավելության հասնել, ինչը կարող է լուրջ ռիսկեր ստեղծել Լեռնային Ղարաբաղում հնարավոր գործողության դեղում: Նավթային եկամուտները հնարավորություն սկսեցին Արբեջանին նոր զինատեսակներ գնելու, այդ թվում՝ C-300 տեսակի հակաօդային ղեկավարության համակարգեր: Չնայած դրան, դեռ հսակ է, թե մարտունակության առումով ի՞նչ է շահում Արբեջանը այդ գնումներով: Ձիմված ուժերի համալրման հիմքը Արբեջանում շարունակվում է մնալ զորակոչը, ընդհանուր դաստիարակության մա-

կարդակն էլ տեսնվում է կախված կոնկրետ գործառնությունից»:

Անդրադառնալով թերություններին՝ բրիտանացի վերլուծաբաններն առաջնորդում են ավիացիոն ստորաբաժանումների թուլությունը: «Հայաստանի ռազմաօդային ուժերի գլխավոր խնդիրը սղասարկմանը և ընդհանուր արդյունավետությանը է առնչվում: Սա է դասձանդը, որ Հայաստանի օդային սարածի ղեկավարությունն իրականացնում է Ռուսաստանը՝ Հայաստանից վարձակալված ավիաբազայի միջոցով»: Հեղինակները շեղում են, որ հայկական բանակում բարեփոխումները նպաստում են ավելացնելու դայանազային ծառայողների թիվը:

Անդրադառնալով հայ-արբեջանական ձևակերպային գծում առկա իրարուկայանը՝ բրիտանացի փորձագետները նշում են, որ նախորդ սարի 2 անգամ՝ զարմանում ու անձան սկզբին, իրավիճակը շփոթում գծում լարվել էր, սակայն դա չի հանգեցրել լայնածավալ ռազմական գործողությունների վերսկսմանը:

Երկու գեներալներ գրավաճառների համար

Սի ֆանի օրվա իրադարձումից հետո այժմ «Երիտասարդական» մեթոդի հարեանությունը գործող գեներալներում հանգիստ վիճակ է: Գեներալներին ներսի կրթական ու վաճառականները ֆանդված են, դուները՝ փակված. շուտով այնտեղ կսկսվի շինարարություն: Գեներալներին մի հասվածում սարիներ շարունակ գրեք էին վաճառում: Գեներալներին սեփականատիրոջ որոշումը՝ նորոգել սարածը, բարկացրել է գրավաճառներին: Նրանց ասել են, որ շինարարական աշխատանքները կավարտվեն 2 սարուց, դրանից հետո կարող են նորից աշխատել:

Ըստ սարածում աշխատող առևտրականների՝ գեներալները դասակարգվում է գործարար Կարեն Բաղդասարյանին: Առևտրականների մի մասի խոսքերով՝ իրենց չեն վերջին համար նաև գումար են բաժանել, խոսքը մի ֆանի հազար դոլարի մասին է: Իրենց ասել են, որ այս գումարն «ուղղակի են տալիս, որ չենդվել»:

Կոչյուն կսրոններն ավելի լավ են երեւում, քան դեղին համարները

1-ին էջից
Հիմա, երբ իրենք արդեն գործում են օրինական դաշտում, ղեկավարությունը փոխանակ հարկադրի աճորհմական գործող սափու վարորդներին մեծել օրինական դաշտ, օրինական գործողներից դաշտանջում է փոխել մի ֆանի սարի առաջ դարձադարձում նրանց սրված դեղին համարները: Առավել սարօրհմակ է այն բացատրությունը, թե դեղին համարները կոչյուն սփյուռներով փոխելով հնարավորություն կստեղծվի անօրինական գործողներին հանելու սկզբից:

Նախ՝ սկզբում գործող սպիտակ համարներով սափսսներին դեղին համարների համար վաճարելիք 17 հազար դրամը չէ, որ խանգարում է օրինական դաշտում գործել: Այդ գումարը նրանց 2-3 օրվա եկամուտն է, և վաճարելը ոչ մի խնդիր չի առաջացնում: Այդ մարդիկ դարձադեղին չեն ցանկանում գործել հարկման դաշտում: Նրանք դա չեն ցանկանալու անել նաև, եթե նրանց առաջարկվեն անվաճար սփյուռներ: Այս դարձ ճանաչողությունը ոչ մի կերպ հասանելի չէ կամ գուցե չի՞ հետաքրքրում օրենսդրության կարգավորման ազգային կենտրոնի, սրանտորի և կառի նախարարության և ճանաչողարիային ուսիկանության «բարեփոխիչներին»:

Հաջորդը՝ թեք դեղին համարներով ավելի դժվար էր հարկման դաշտ բերել արտօրին գործող սափսսներին, որոնք ընդհանուր դաշտ մոտ 30 տոկոսն էին կազմում, աղա ավելի դժվար չի՞ լինի մեքենայի հետեի աղալում փակցված կոչյուն սփյուռներով դա անել: Եանադարիային ուսիկանները կամ սրանտորի և կառի նախարարության սրանտորային տեսչության աշխատակիցներն ավելի լավ են տեսնելու դեղին համարները, թե՛ հետեի աղալում փակցված կոչյուն: Առավել ես, որ նման օրինակ նախկինում ունեցել ենք, երբ վերոնշյալ կառույցների աշխատակիցները հայտարարում էին, որ կոչյուն էլիդաձե կոչյունները երթողային միկոսպոսուտների ղեկներին արդյունավետ չեն, թույլ չեն տալիս սկզբից դուրս բերել նրանց, ուսի դրամ փոխվեցին դեղին համարներով: Այսինքն, այն ժամանակ արդյունավետ չէին, հիմա արդյունավետ են լինելու: Սի՞րեք այստեղ սրամարտություն կա:

Պակաս կարեւոր չէ նաև օրինական գործող սափսսների այն դժգոհությունը, որ իրենք վաճարել են դեղին համարներ սափալու համար, անցած 5-6 տարիներին հարկեր վաճարել, իսկ նոր կարգով անօրինական գործողները հանդես են գալիս շահողի կարգավիճակում: Փաստորեն, մեր երկրում անեն ինչ արվում է, որ օրինական գործողները տուժեն, իսկ աղալողի գործողները առանց կորուստների՝ դուրս գան: Նրանց հարցադրումը՝ իսկ մեզ կվերադարձնե՞ր դեղին համարները սափալու համար մեր վաճարած գումարը, միանգամայն օրինական է և արդարացի:

Եվ վերջապես, թեքս անենալարեւորը, որ առնչվում է մեզ բուրիս՝ սափսսներից օգտվող հարյուրազարավոր մարդկանց: Դեղին համարահիշներ ունեցող սափսսներից օգտվելիս ֆաղաֆան գիտեք, որ դա օրինական գործող սափսս է և գոնե որոշակի չափանիշների համապատասխան: Գաղտնի չէ, որ սոփսակ համարներով գործող սափսսները հիմնականում չունեն հաշվիչներ, կամ չեն երեւում, թե որտեղ են դրամ, և ուղեւորներից դաշտանջում են կաճալարները բարձր գումար: Դա համար շատերը խուսափում են այդ սափսսներով երթելուց: Այժմ ինչպե՞ս է երեւալու սղառողին, թե սղալ սափսս օրինական է, թե՛ արտօրին, ինչպե՞ս է նա սափսս կանգնեցնելիս գանազանելու՝ հետեի աղալում փակցված է կոչյուն, թե՛ ոչ: Առավել ես, որ նոր առաջարկներ ներկայացնող վերոնշյալ ղեկավար կառույցներից ոչ ոք չխոստացավ, որ խասագույնս հսկվելու է, որ բոլոր սափսսները գործեն օրինական դաշտում: Օրենսդրության կարգավորման ազգային կենտրոնի, սրանտորի և կառի նախարարության և ճանաչողարիային ուսիկանության ղեկավարներն ու չինովնիկները, նման առաջարկներ ներկայացնելուց առաջ, վաս չէր լինի, եթե փոր-ինչ մասեղին են հասկանալի, որ սափսսների հետ կաղված հարցերը միայն սափսսներին չեն վերաբերում: Եթե իրենք ունեն մեքենաներ և չեն օգտվում սափսսներից, աղա շատ ուրիշներն օգտվում են սափսսների ծառայություններից, և նրանց հարմարավետությունն ու շահերը նույնպես ղեկ է հաշվի առնվում:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
 Հասարակության ԻԲ Տարի
 Հիմնադիր և հրատարակիչ
 «ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
 Երեւան 0010, Հանրապետության 47
 e-mail: azg@azg.am, azg2@aminco.com
 www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
 ՅԱԿՈՒԲ ԼԻՏՆԻՔԵԱՆ hbn. 060 271117
 Խմբագիր
 ՊԱՐՈՅԻ ՅԱԿՈՒԲԵԱՆ hbn. 060 271113
 Հավաքախոսիկ (գովազդ) hbn. 582960
 060 271112

Լրագրողների սեմնակ hbn. 060 271118
 Հանակարգ, ծառայութիւն hbn. 060 271115
 Հնրգործայ լրատար ծառայութիւն
 hbn. 060 271114, 010 529353
 Հանակարգային շարունակը՝ «ԱԶԳ» թերթի

Թերթի միւթերի ամբողջական թե մասնակի արտատրամները սղաղի մամուլի միջոցով, ռաղիտեղադաստեստութամը կամ համազանցով, առանց խմբագրութան գրաւոր համաձայնութան խտիս աղեկում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի: Միւթերը չեն գրախօսում ու չեն վերադարձում:
 Գ. սաղով յորդանները գովազդային են, որոնց բովանդակութան համար խմբագրութիւնը դասախաճանտութիւն չի կրում:

«AZG» Daily NEWSPAPER
 Editor-in-chief
 H.AVEDIKIAN / phone: 374 60 271117
 47 Hanrapetoutian st.,
 Yerevan, Armenia, 0010

Յնդոներ եւ գլավակներ

Հայ երիտասարդությունն այսօր կարծես ազատագրվում է ռոմանտիկ իդեալիզմից, դասականներից եւ կանգնում օգտագործելով իրականության այսօրվա կոչվածությունը՝ դիտարկելով ազատության մասին անհատական և սոցիալական ինքնուրույնությունը: Նախընտրում է հաջողությամբ հարմարվել նոր իրողություններին, զսնել իր «որոնմանը» անհատական կյանքում: Դյուրությամբ հրաժարվում է այն անեծիսից, ինչը խանգարում է իր մղումներին: Բարոյականության հարցերում ավելի հաճախ առաջնորդվում է «նյութական արդարացում» է միջոցը» սկզբունքով: Թեև փոր-

րից մեկի արցունքն ու արցունքաբեր ձայնը՝ սիրելի ծնողին ուղղված Ռ.Դավոյանի մեղաբանական «մեղա»-ն, որը կարող էր դառնալ նաև մեր «մեղա»-ն:

... Որքան էլ որ ամրանանես խորանան,
 Զո հայացի քաղաքից եմ կախված,
 Երթունքներս՝ քո խոսքերի մասնանան,
 Հոգիս՝ սիրող լռության մեջ թաթախված:

Մայր, ամեն օր ինձ մայրություն ես անում,
 Բայց քանի՞ օր ես քո գավակը եղա.

Ցավն իմ հոգուց հին հառաչանքն է քանում,
 Որ ողորձեմ՝ մայր, քո քո մեղա:

կես (կես սարի-մեկ սարի) լուսավորումը: Թեևս իրավացի են նրանք, ովքեր կարծում են, որ հայի մեջ առավել ուժեղը նրա ինքնադրամանն էր քան ինքնադրամանը:

Թեև սերունդների միջև հոգեոր կապերի խզման մասին սազմադավ են խոսում մանկավարժները, հոգեբանները եւ սոցիոլոգները: «Արժեքների կոնֆլիկտ» ասելը փչ է, քանի որ հիմնականում առավել սարողունակ է եւ ընդգրկում է ողջ ազգային կյանքը: Ամենավստիքապես այն է, որ բարոյականության կարգի մեջ հայտնված ազգայնությունը այսօր կարող կամ այլևս չի ուզում վերստին վերականգնել, նաև արդիականացնել ու

կերթ. «Զբաղվել սիրած աշխատանքով, որը կադրավորված է վասակով», «Լավ ամուսնով, չուզողի աչքը հանել», «Աղբյուր հանուն հաճույքի», «Ունենալ արդարացի ընտանեկան կյանք», «Վարել անհոգ կյանք», «Նյութական չլինել» եւ այլն:

Հասկանալի է նաև մեկ այլ հարցի դասաստիճանները: «Որքան է ձեր աշխատանքի իմաստը» հարցի դասաստիճանները բազմակի են հետևյալ կերպ. «Փող վասակել», «Աղբյուր բարեկեցիկ, անվստահ ու արժանապատիվ կյանքով», «Աշխատանքում ինքնահաստատվել», «Շահագնել կանաչը» («կանաչը»՝ դուրսը. ինչպիսի՞ սիմվոլ):

Հայ երիտասարդների զգալի մասը նախընտրում է աղանդական մարդու ինքնությունը, «բուսական» գոյությունը, խուսափում է հետևողական ջանքերից, որոնց կարող էին նրանք համարում կյանքի արդարացիությունը: Այդօրինակ դասաստիճանները հակադրվում են այն ավանդական դասաստիճաններին, թե հայերը աշխատանքում, մասնագիտական առաջնությունը գնահատող ժողովուրդ են:

Երկրորդ հարցին սրված դասաստիճանները բազմակի են հետևյալ կերպ. «Հիմնավոր կերպով մտադրված եմ», «Քննարկում եմ», «Գրեթե չեմ մտադրվում», «Երբեք չեմ մտադրվում», «Մայրս որեւէ մասնակցություն չունի իմ գործերին»:

Թե ինչու հայրերի հետ չեն մտադրվում իրենց գործերը, հայ երիտասարդները բացատրում են հետևյալ կերպ. «Առիթ չի եղել գործերիս մասին նրա հետ զրուցելու», «Դրա անհրաժեշտությունը չեմ գտնում», «Քննարկումներս ժամանակակից հայրս խիստ անհանդուրժող է», «Այդ թեմաներով ամաչում եմ նրա հետ զրուցելու»:

Նրանք, ովքեր խուսափում են իրենց հուզող հարցերը մտադրվելու հարցին, հիմնականում առաջնորդվում են հետևյալ դրամատիկ դրամատիկ «Քննարկում եմ համար ընդհանուր թեմաներ չունենալ»:

Մայր իմ, քանի՞ օր ես քո գավակը եղա....

ձում է հարսանգնել, ակնկալները իր ներքին հուզական կյանքը, բայց միաժամանակ ձգում է ամեն կերպ խուսափել անուր ու խոր անձնական հուզական կապերից:

Այդ իմաստով կարելի էր ասել, որ նրանք հարաբերությունները, որոնց շնորհիվ երիտասարդների մի մասը փորձ է անում վերագրելու հույզերի լիարժեքությունը ու հարստությունը, որոնցից փոխհատուցվի սոցիալական նշանակալի նյութականության բացակայությունը սեփական կյանքում: Սակայն հաճախ նրան մտադրվում է վախճ, որ, հուզականորեն ինչ-որ մեկի հետ կապվելով՝ կարող է այնուհետև ամուսնանալ հիվանդագին հիասթափության ծանր դրամատիկ: Այդ իսկ դասառնակ սեռական հարաբերությունների աստիճանում նախընտրում է վաղաճակի եւ մակերեսային, ոչ խոր զգացողությունները: Թվում է՝ նրանք ձգում են իրենց մարմինը նվիրել զգայական ազդակներին, սակայն առանց մտերմիկ ջերմության եւ զգացմունքային կապվածության: Մեր կողմից հարցված երիտասարդները հարկադրված են ընդունել, որ խոր մարդկային կապվածություններից ինքնափախուստն է վերջը բացում է զգայունակությունը: Դրա հետեւանով զգացմունքները մաշվում, «փայտանում» եւ «համրանում» են: Առաջնություն է բացած զգայունակությունը արտաքին գրգռչներով վերալիցքավորելու մեծահասակ դասակարգ: Ի վերջո, անհոգի եզրագծը եւ անսպասելի օտարակցությունը իրենց մահացու կնիքն են դնում նրանց վրա...

Հայ ծնողն այսօր հաճախ տուժում է ոչ այնքան նյութական գրկանմանից, որքան որդիական ջերմության ու արտաքին վերաբերմանի դասակարգ... Այդ ամենին ի իսկ մարդ ակամա մտածում է՝ մի՞թե արդեն եկել են, վրա հասել առաջալի ակնարկած վերջին ժամանակները՝ «...վերջին օրերին չար ժամանակներ միտք գան, երբ մարդիկ միմյանց անձնատեղ, փողատեղ, հողատեղ, անբարեկամ, անհայտնող, ծնողներին անհնազանդ, անհարգալի, անմաքուր...» (Բ Տիմոթ. 3:1-5):

Մի՞թե այսօրվա երիտասարդների ակամա զգացմունքները չի բացվում լսելու մեր ժամանակի ամենազգայուն բանաստեղծներ-

Դարանակալած գայթակղությունների ու փորձանքների նոր ժամանակներում ամեն մի հայ ծնող անվստահություն եւ արհիպոնկ է զգում, երբ խոսվում է իր գավակների սոցիալական ճակատագրի մասին: Առանձնապես է ծնողների այն սեսակը, որն իրեն համարում է «անդեմ, անարժան ծնող»: Ամենուր այն ծնել է ծնողական մեղքի ու միայնության համընդգրկում զգացողություն: Ծնողը հաճախ իրեն լիարժեք չի զգում, նույնիսկ՝ ընտանեկան քաղաքում: Ավելին, իրեն միայնակ է զգում սեփական դասերի մեջ: Այդօրինակ միայնությունը դարձել է ամենօրյա ծանր ամուսն, որը թուլացնում է նրանց կենսական ուժերը, կյանքը դարձնում անիմաստ: Միաժամանակ, ներընտանեկան խորթացածության կողմից նկատվում են ծնողական եւ որդիական սիրո իսկական բարոյական կարոսայիտի երեւոյթներ:

Վաղնջական ժամանակներից գավակադասությունը հայի համար եղել է ու կա նրա գոյատևողական ամենագրեղ կոչվանք: Իսկ այսօր... Մոլորիտի մեջ ամեն ինչ ծնողությունը, բարբերի գոտեկությունը: Բարոյական այդ անասնացումը ստանում է հիմնավոր փոխանակման փառաբանական արժեքներին: Այդ արժեքների փայլանքը, Վ. Տերյանի խոսքով սասծ, «մեռնում է ... ազնիվ ու լուսեղեն հոգին Հայաստանի, ... մեռնում է հոգեւոր Հայաստանը»:

Խորհրդանշական է, որ այժմ մի բեւեռում հայերս հարկադրաբար ամուսնանում ենք բացառապես օրայնորի հոգեւորով («Ի՞նչ ենք չգիտենք, թե քեզ եւ քո ընտանիքին ի՞նչ է ստանալու վաղը»), իսկ մյուս բեւեռում խորհրդածում ենք այնպես, կարծես թե անմահ ենք («Ի՞նչ կասեն մեր հետնորդները»): Հայ ընտանիքը հաճախ զգում է հոգեւոր հաղթահարելու ճիգերի անարդյունավետությունը («Որեւէ ծրագիր չունեն, չգիտեն, թե ինձ ու իմ ընտանիքին վաղը ի՞նչ է ստանալու, ինչ կասեն մեր հետնորդները», «Այդուհանդերձ սոսկ օրայնորի հոգեւորով, աղաքան թվում է անորոշ ու լի սպասումներով»), սակայն, արտաքին կերպով, հայերի քաղաքում գերիշխում է ոչ թե կարճաժամկետ (օր-ժամ-ամիս), այլ երկարաժամ-

կառնակալ ինքնությունը, «բուսական» գոյությունը, խուսափում է հետևողական ջանքերից, որոնց կարող էին նրանք համարում կյանքի արդարացիությունը: Այդօրինակ դասաստիճանները հակադրվում են այն ավանդական դասաստիճաններին, թե հայերը աշխատանքում, մասնագիտական առաջնությունը գնահատող ժողովուրդ են:

Նույն եսակենսուն կալունները դրսևորվել են մեր մեկ այլ հարցախոյզի ընթացքում: Ահա թե ինչ են դասաստիճանները հայ երիտասարդները այն հարցին, թե ինչն ենք մենք կյանքի իմաստը. «Ընկերակցություն», «Հաճույքի մեջ», «Ընտանիքում», «Աշխատանքում», «Ունենալ մեզ», «Հակառակ սեռի հետ ունեցած շփույթների մեջ» եւ այլն: Պատասխաններ, որոնցում արտաքին կերպով «համազործակցում» են լավ ու վատը, վեհն ու ստեղծը:

Հակահասարակական վարքի հակված հայ դեռահասների առաջին բացասաբար է ազդում ծնողների հետ նրանց ունեցած հարաբերությունների վրա: Անհավանական է, բայց փաստված է, որ հայրերի հայկական մամուլում խոսում են մեզ համար խոր այնպիսի երեւոյթների մասին, ինչպիսիք են երեխաների բռնաբարբերներ իրենց ծնողների նկատմամբ: Խոսում են նաև երեխաների՝ հայրերի ու մայրերի եւ եղբայրների նկատմամբ ցուցաբերած դատարարությունների մասին: Այդ հիմնահարցով զբաղվող սոցիոլոգները դեռևս չեն կարողանում ճշգրիտ ասել, թե որքան երեխաներ են իրենց ծնողներին ծեծում, սակայն բոլորը համակարծիք են՝ ծնողի արժանապատիվությունը ունենալու դասաստիճանները, անսոցիալական դասաստիճանները, անսարք վերաբերմունքը դասական, փառաբանական եւ հասարակական գործերի նկատմամբ, հաճույքի եւ հաճելի ժամանցի նկատմամբ անզուսմ ձգումը: Նման սրամադրությունների նկատմանը ուժգնացում են հաստատում արքեր հարցունքների արդյունքները: «Ինչն ենք մենք մեր կյանքի իմաստը» հարցի դասաստիճանները բազմակի են հետևյալ

կառնակալ ինքնությունը, «բուսական» գոյությունը, խուսափում է հետևողական ջանքերից, որոնց կարող էին նրանք համարում կյանքի արդարացիությունը: Այդօրինակ դասաստիճանները հակադրվում են այն ավանդական դասաստիճաններին, թե հայերը աշխատանքում, մասնագիտական առաջնությունը գնահատող ժողովուրդ են:

Նույն եսակենսուն կալունները դրսևորվել են մեր մեկ այլ հարցախոյզի ընթացքում: Ահա թե ինչ են դասաստիճանները հայ երիտասարդները այն հարցին, թե ինչն ենք մենք կյանքի իմաստը. «Ընկերակցություն», «Հաճույքի մեջ», «Ընտանիքում», «Աշխատանքում», «Ունենալ մեզ», «Հակառակ սեռի հետ ունեցած շփույթների մեջ» եւ այլն: Պատասխաններ, որոնցում արտաքին կերպով «համազործակցում» են լավ ու վատը, վեհն ու ստեղծը:

Հակահասարակական վարքի հակված հայ դեռահասների առաջին բացասաբար է ազդում ծնողների հետ նրանց ունեցած հարաբերությունների վրա: Անհավանական է, բայց փաստված է, որ հայրերի հայկական մամուլում խոսում են մեզ համար խոր այնպիսի երեւոյթների մասին, ինչպիսիք են երեխաների բռնաբարբերներ իրենց ծնողների նկատմամբ: Խոսում են նաև երեխաների՝ հայրերի ու մայրերի եւ եղբայրների նկատմամբ ցուցաբերած դատարարությունների մասին: Այդ հիմնահարցով զբաղվող սոցիոլոգները դեռևս չեն կարողանում ճշգրիտ ասել, թե որքան երեխաներ են իրենց ծնողներին ծեծում, սակայն բոլորը համակարծիք են՝ ծնողի արժանապատիվությունը ունենալու դասաստիճանները, անսոցիալական դասաստիճանները, անսարք վերաբերմունքը դասական, փառաբանական եւ հասարակական գործերի նկատմամբ, հաճույքի եւ հաճելի ժամանցի նկատմամբ անզուսմ ձգումը: Նման սրամադրությունների նկատմանը ուժգնացում են հաստատում արքեր հարցունքների արդյունքները: «Ինչն ենք մենք մեր կյանքի իմաստը» հարցի դասաստիճանները բազմակի են հետևյալ

կալ հայրերի հետ, հիմնականում առաջնորդվում են հետևյալ դրամատիկ դրամատիկ «Քննարկում եմ համար ընդհանուր թեմաներ չունենալ»:

Մայրերի մեծամասնությունը կենսաբանական իր եսակենսունությունը սարածում է նաև սիրասուն գավակների վրա: Հարցված մայրերի միայն որոշ մասն է գավակներին ներգնում այն միջոց, որ անձնական անհրաժեշտ, երջանկությունը հարկավոր չէ վեր դասել համազգային անհրաժեշտ, մյուսը՝ խորհուրդ է տալու որդիներին օգնության ձեռք երբեք չեն կնքել, ամուսնությանը վերաբերվել խիստ հաշվեկանգնում, ինչպես հաշվեկանգնում գործարհ: Այս ամենն ինձ հիշեցնում է Ինգմար Բերգմանի խոսքերը՝ «Աշխարհը զլորվում է դեղի գրողի ծոցը, իսկ ես ինձ վերադասել եմ իրավունք՝ մեծակելու սեփական այգին»:

Վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ այսօրվա հայ երիտասարդության մեջ տեղի են ունենում ավանդական - անանց արժեքների յուրօրինակ մուսափանքներ, որոնց հետագա ահագնացումը կարող է կործանարար լինել ինչպես հայ ընտանիքի, այնպես էլ, հավանաբար, մեր մեծ ընտանիքի ազգի համար: Հանուն ազգի աղաքա կյանքի՝ դեմ է լուծել այս գործյան հանգույցը:

Այսօր խիստ կարևոր է ծնողական փոխհարաբերությանը վերաբերող ավանդական ընկալումների, փոխադարձ օտարակցության նորագույն ակտերը բուժող զգացումների վերաբերմունքը: Բուժիչ նշանակություն կարող է ունենալ օրինակ, շրջապան հայրերական ու մայրերական բանաստեղծություն վերհիշեցնումը.

... Այնտեղ սարեք գիրքս բարի,
 Որ հոր գիրքը չգիտես,
 Որ որդիք են կիրքը չարի՝
 Հորը հարսով կխայթեն:

...Աշխարհ սարեք, որ բժուկվեն,
 Զար սրերը հայրանոք,
 Ու մեղքի ծովն այնպես փառվեն,
 Որ սրբանա կյանքն էլ նոր...

ՄԱՆՈՒԿ Ա. ՆԱՐԻՆԻՅԱՆԻՆԻՆ
 Փիլիսոփ. գիտ. քննադատ

«Մինչ հայ սղան կռվում էր ռազմաճակատում, թիկունքում սղանում էին նրա ընտանիքին՝ հորը, մորը եւ եղբորը»

«Ազգի» էջերում ժամանակ առ ժամանակ անդրադառնում ենք թուրք հրոսակի հայաստանցիներին: Ինչ վերաբերում է թուրք հաղթական գործիչներին, աղա սրանց մասին էլ գրել էինք, որ ոչնչով չեն սարքերվում փողոցային խուժանից, երբ խոսքը վերաբերում է հայերին ու Հայաստանին: Պարզվում է, դիվանագետներն էլ նմանվում են փողոցային խուժանից չսարքերվող գործիչին:

Խոսքը սլավ դեմքում վերաբերում է Կանադայում Թուրքիայի դեսպան Թուրքալիյան Բաբայիին, առանց իհարկե մոռանալու, որ ամեն մի դեսպան իրողությունը նենգափոխելիս, միջազգային հանրությանը ամպլոզմոնոբեյու համար սեփական կեղծիքը մասայականացնելիս լինում է այն ղեկավարող նորեգրած ֆալսականությունից, որի ցահերն ի դասոսնե ինքն ներկայացնում է:

Մեծարգո դեսպան Բաբայիյան նենգափոխության, կեղծիքի եւ աղախողմոնոբեյան Թուրքիայի նկրտումների մարմնացումն է դարձել: Դրա վկայությունը կիսադասական «Ամադոլու» գործակալության մարտի 17-ի հաղորդագրությունն է:

Ըստ հաղորդագրության, թուրք դեսպանը Կանադայում հրատարակվող թերթերից մեկին հայտարարել է. «Թուրքիան իր դեմքը բացեց նաեւ Սիրիայի հայ փախստականների առջեւ: Նրանցից ոմանք արդեն սեղանի վրային են փախստականների ճամբարներ, մյուսներն էլ քաղաքային բնակավայր հարազանների սենյակում են»:

Դրան նույն թերթի ընթերցողի սյունակում արձագանքել է Կանադայում Հայաստանի դեսպան Արմեն Եզանյանը: Թուրքական

գործակալությունը քաղաքում է վերջինիս արձագանքի բովանդակությունը եւ բավարարվում նշելով, որ նմանվում Հայաստանի դեսպանը սկսած Հայոց ցեղասպանությունից հանդես է բերել հակաթուրքական դրսեւորումներ:

Նախ ասեմք, որ սիրիացի փախստականների ճամբարները սեղանի վրայ են Թուրքիայի սիրիական սահմանի երկայնքով, որի քաղաքային ոչ մի հայ չկա, ինչպես եւ ճամբարներում: Հետեւաբար սիրիացի հայերը չեն կարող եթե անգամ անցնեն սահմանը, սեղանի վրայ ճամբարի քաղաքում բնակվող հարազանների մոտ:

Համենայն դեպ, թուրք դեսպանը դասախոսանի իրավունքով նոր հայտարարություն է արել այդ թերթին եւ ընդգծել է, որ իրապարակված է Հայաստանի դեսպանի նախահարձակ արտահայտություններից: Ահա թե ինչ է ասել. «Մենք, զբաղեցրած ղազսոնի իրադարձությունով, ղազսոնի եմ հարթել երկու երկրների կառավարությունների միջեւ առկա խնդիրները եւ գլխավորը՝ մեծացնել երկու ժողովուրդներին այնպես, որ նրանք չհառնան մեկ բառի առաջացրած քաղաքական գերիշխում: Կարիք չկա ջուր լցնելու արդեն բավականաչափ լցված ասելության ավազանը: Հոգնեցուցիչ են այս հայտնի եւ անուկ բանավեճերը: Հայաստանի մեծարգո դեսպանը ամենեւին հաշվի չի առնում հայ հրոսակների ձեռքով սղանված թուրքերին, որոնցից 300 հազարը սղանվել են միայն Բիթլիսում եւ Վանում»:

Պատասխան նամակում Թուրքալիյան Բաբայիյան միաժամանակ հիշեցրել է «բնամուր բանակներ

ի հեռ Անատոլիայի հայերի համագործակցության» մասին, «ազնիվ եւ բաց երկխոսության» կոչ է արել մեր դեսպանին, թե ինքն ունի դրա հանդեպությունը: Աղա ավելացրել է. «1915-ը միաժամանակ Դարդանեղի կղզիների սարեթիվ է: Այդ կղզիների ընթացքում 250 հազար գոհ ենք սկսել, ընդ որում մեր երկրի ուսյալ երիտասարդներին, որոնց մեջ կային նաեւ օսմանյան բանակում ծառայող հայեր»:

Կանադայում Թուրքիայի դեսպանի հանդեպության մեղադրանքները համեմատված ասազնիվ եւ թափանցիկ երկխոսության կոչը ցույց է տալիս, որ արժանի դասախոսան է ստացել Արմեն Եզանյանից: Գալով օսմանյան բանակում ծառայող հայերին, նրանք իրարվի կռվել են: Բայց ինչպե՞ս: Այդ հարցին մարտի 15-ի համարում դասախոսանել է թուրքական «Սաբախ» թերթը «Հի՛տուն եմ Թուրքիային» վերնագրով հոդվածում:

«Սաբահին» ընդգծում է. «Օսմանյան բանակում գերակշռող անուրեւ թուրքական սարերն էին: Բայց դա կայսերական բանակ էր: Այդ փաստը թաքցնում են՝ ցույց տալու համար, թե իբր բանակը «մաքուր թուրքերից» էր կազմավորված: Որովհետեւ հակառակ դասախոսանում ուսուցիչ ընթերցողը կհարցնի. «Ինչո՞ւ հանրապետական Թուրքիայի բանակում չկան հայ սղաններ»: Իրականությունը հետեւյալն է. երբ հայ սղան Դարդանեղի ռազմաճակատում կռվում էր, որ ղազսոնի Օսմանյան կայսրությունը, թիկունքում սղանում էին նրա ընտանիքին՝ հորը, մորը եղբորը»:

Ս. ԶԱՐԲՅԱՆ

Չինաստանը մուտք գործեց խոշոր զինավաճառների հնգյակ

Ստեղծվում գործող խաղաղության իրմնահարցերի հետազոտությունների ինստիտուտը՝ SIPRI-ն, հրատարակել է նոր սլայդներ, որոնց համաձայն, «սառը ղազսոնի անգամ Չինաստանը հայտնվել է զենք արտահանող խոշորագույն երկրների հնգյակում:

SIPRI-ի սլայդներով, 2008-2012 թթ. խոշորագույն զինավաճառող եղել է ԱՄՆ-ը, որի բաժինը կազմել է զենքի արտահանումների ընդհանուր ծավալի 30 տոկոսը: Երկրորդ տեղում Ռուսաստանն է (26%), երրորդը՝ Գերմանիան (7%), չորրորդը՝ Ֆրանսիան (6%): Չինաստանը 5 տոկոսով հայտնվել է 5-րդ տեղում, առաջ անցնելով Մեծ Բրիտանիայից:

2003-2007 թթ. համեմատությանը վերջին հնգյակում ԶԺՄ սղանազինությունների արտահանման ծավալն աճել է 2,62 անգամ, առաջին հերթին Պակիստանի գանգվածաբար զենք մատակարարելու ցնորիկով:

SIPRI-ն նշում է, որ 2008-2012 թթ. զենքի խոշորագույն ներմուծողների առաջին հնգյակում ասիական երկրներ են՝ Հնդկաստան (12%), Չինաստան (6%), Պակիստան (5%), Հարավային Կորեա (5%) եւ Սինգապուր (4%): Ասիական եր-

կրներին ընկնում է սղանազինությունների ներմուծման ընդհանուր ծավալի 47 տոկոսը:

Եվրոպական երկրները ներմուծել են սղանազինությունների միայն 20 տոկոսը, Պարսից ծոցի արաբական երկրները՝ 7 տոկոսը: Հյուսիսային Աֆրիկայի երկրները զենքի գնումների ծավալներն ավելացրել են 4,5 անգամ:

Ամերիկյան զենքի մատակարարումների 45 տոկոսն իրականացվում է դեմոկրատիկ Ասիա եւ Օվկիանիա, 27 տոկոսը՝ դեմոկրատիկ Արեւելք: խոշորագույն ցուկաներ են Ավստրալիան, Հարավային Կորեան եւ ԱՄՆ-ն:

Ռուսաստանը գլխավոր զինամատակարար է Սիրիայի (71%), Հնդկաստանի (79%) եւ Վենեսուելայի (66%) համար:

2008-2012 թթ. սովորական սղանազինությունների իրմնական սեւակների միջազգային առաջնությունները 2003-2007 թթ. համեմատությանը ավելացրել են 17 տոկոսով:

2008-2012 թթ. անօդաչու ինքնաթիռներ արտադրող 12 երկրներ դրանք վաճառել են 31 այլ երկրներին: Այս ոլորտում խոշորագույն զինամատակարարներն են ԱՄՆ-ը, Իսրայելը եւ Իսպանիան:

Պ. Բ.

Բանկային ավանդները հարկելու որոշումը զայրացրել է կիբոնոսցիներին

Արտաժողովի համաձայնարարային ցուկայում մարտի 18-ին արձանագրվեց եվրոյի փոխարժեքի կտրուկ անկում. 1 եվրոն փոխանակվում էր 1,29 դոլարով, մինչդեռ անցյալ Եաբաթ փոխարժեքը մոտ 1,31 էր:

Եվրոգոնու միասնական արժույթի այս թուլացումը կաղված է Եաբաթավերջին Կիբոնոսի իշխանությունների ընդունած որոշման հետ, ըստ որի երկրում բանկային ավանդները միանվագ հարկման կենթարկվեն Եվրոմիության 10 մլրդ եվրո ֆինանսավորման օգնության հասկացման դիմաց: Սկզբում նախատեսված էր, որ 100 հազար եվրոյից փոքր ավանդների հարկման տոկոսը կաղվարվեր կկազմի 6,75, իսկ այդ գումարը գերազանցող ավանդներինը՝ 9,9 տոկոս: Սակայն բնակչության զանգվածային դժգոհությունը իշխանություններին ստիպեց վերանայել այդ թվերը: RFI ռադիոկայանը հաղորդում է, որ ավանդների հարկման դիմաց ավանդատերերին առաջարկվում են համադասախոսան բանկերի բաժնետոմսեր:

Կիբոնոսի կառավարության աղբյուրներ վկայակոչելով՝ գործարար քաղաքականների լրատվամիջոցները կիրակի օրը հաղորդեցին, որ իշխանությունները մեակել են նոր նախագիծ, որը կմեղմացնի ավանդատերերի բեռը: Այժմ նախատեսվում է 100 հազար եվրոյից փոքր ավանդների հարկման չափը իջեցնել 3 տոկոսի, իսկ դրանից մեծ ավանդներինը, ընդհանուրապես, բարձրացնել եւ հասցնել 12,5 տոկոսի:

Իր հեռուստատեսությունում դա հաստատեց երկրի նախարար Նիկոս Անասասիադիսը: Բանկերը կբացվեն երեքաբար օրը, իսկ մարտի 18-ին կիբոնոսցիները հերթ կանգնելով փող էին հանում բանկոմատներին: Ի դեպ, երկրում աղորում են մոտ 80 հազար սարեց բրիտանացիներ, որոնք իրենց բրիտանական կենսաթոշակները ստանում են դարձյալ բանկերի միջոցով, որոնք Կիբոնոսում հայտնվել են սնանկացման եզրին:

Որոշ վերլուծաբաններ ենթադրում են, թե կիբոնոսյան ձգնաժամը կարող է բացասաբար ազդել նաեւ Իտալիայի վրա:

Եվրոպայում աննախադեղ այդ հարկաբեկվող իշխանությունները հույս ունեն սնեստական սուր ձգնաժամ աղորող հանրապետության բյուջեն հարստացնել մինչեւ 6 մլրդ եվրոյով: Տվյալ հարկը վերաբերում է կիբոնոսյան բանկերի նաեւ օտարերկրյա ավանդատերերին, որոնց զգալի մասը կազմում են ռուսաստանցի մեծահարուստները:

Ո՞ր սնեստական զարգացման փոխնախարար Անդրեյ Կլեմաչը այս կաղակցությանը ՌԻԱ գործակալությանը սկսած հարցազրույցում ասել է, որ ինքը չի կարծում, թե ավանդների հարկումը էաղաբար կաղղի Ռուսաստանում կաղիսաղի ներհոսքի կամ արտահոսքի վրա: Նրա խոսքերով, սլայլ որոշումը «ոչ թե կաղիսաղի արտահոսման, այլ ռիսկերի մեծացման հարց է»:

Երեկ Բաբվում էին Վրաստանի ԱԳ եւ ղազսոնության նախարարները: Մայա Փանդիկիձեն եւ Գեորգի Ալասանիան իրենց ներկայությամբ ղազվել եւ միջազգային կարգավիճակ են սկսել Իլիան Ալիեի բեմադրած ներկայացմանը, որի անունը «Հակահաղթելական ղաղարի հեռանկարները» խորհրդածողով էր: Վրաստանի ԱԳ նախարարը ելույթ է ունեցել եւ խոսել սարածների մասին, «որոնք դառնում են միջազգային հանցագործների խարսխակայան»:

Ալանարկն, ինչպես սեսնում ենք, թափանցիկ է: Միայն թե ի՞նչ ասես ԱՄՆ ղեկողներին, որ իր սարեկան գեղկոցում Աղբեջանն է համարել թմրանյութերի սարանցման ճանաղարհ: Ի՞նչ ասես Իսրայելի կառավարությանը, որ ֆաղաբացիներին հորդորում է չայցելել Աղբեջան, իսկ այնտեղ զսնկողներին՝ անհաղաղ վերադառնալ:

Հայտնի է դարձել, որ կայացել է Ալասանիա-Արիեի հանդիղումը: Իսկ նույն օրն աղբեջանական մամուլին ղազվել է նախկին ղեկնախարար Գեորգի խաղիղրավան, որը Միլիտել Սաակաբիլիի առաջին ժամկետով ղազսոնավարման սարիներին կառավարությունում զբաղվել է վրաց-աղբեջանական եւ վրաց-հարավային կաղակամարությունների կարգավորման հարցերով, սակայն՝ առանց որեւէ առաջընթացի: Խաղիղրավան ղազսոնից հեռացել է 2006-ին, եղել է ընդդիմության առաջարկող դեմքերից մեկը: Այսօր, ըստ երեւույթի, նա Վրաստանի նոր կառավարության ջազագովերից մեկն է: Իհարկե՝ Բիձիմա Իվանիլիից ղաղաբացի ղաղակամար:

Բայց դա ի՞նչ նշանակություն ունի: Բասոն Գեորգին կարող է բավարարվել «հասարակական իրմունքներով» Բաբվում Վրաստանի Եաղերի ղազսոնությունը: Անուրեւ, Վրաստանը լիովին աղաս է որոշումներ ընդունելու հարցում: Բայց ինչո՞ւ սղակորություն թողնել, որ դա

Բարեկամության դիմաց թեւամանքով չեն վճարի

ոչ այնքան կամավոր, որքան հարկաղիր ֆայլ է: vestiaz-ի թղթակիցը Գեորգի խաղիղրավային անընդհան հիշեցնում է ինչ-որ բաներ, եւ վրացի նախկին ղեկական ղազսոնյան, արվեստագեղ խոսում է մեղավորի ողով: Նա ասում է, որ «աղբեջանական երկաթուղու գործարկումը կաղված է բարդությունների հետ», աղբեջանցի լրագրողը սառնասրտեւ ձգարում է՝ «մանավանդ որ դրանից Թուրքիան եւ Աղբեջանը խանդավաղված չեն, ֆանի որ դրանով Հայաստանը դուրս կաղ քաղաքակրումից», խաղիղրավան հաստատում է, որ ինքը հենց այդ «բարդությունն էլ նկատի ունեւ»:

Թղթակիցը հարցնում է, թե ինչ կարծիքի է բասոն Գեորգին ջաղախաղայությանը՝ հայերենին ղեղիղնալ լեղվի կարգավիճակ սաղու ղաղանցի մասին, խաղիղրավան իսկույն իհուււ է, որ «Վրաստանում հայերից Եաղ աղբեջանցիներ են աղորում, եւ աղբեջանցիներն էլ ոչնչով հայերենից վաղը չէ» եւ այլն: Մի խոսքով, խաղիղրավան ամեն ինչ արել է, որդեսղի «Եաղի աղբեջանցիների սիրը»: Իր խոսքերն է: Բայց ինչո՞ւ է դա անում հայերիս, հայերենի, ԼԴ հարցի հաղվին՝ ղղղելով, թե «ղեկ է վերականգնվի եւ Աղբեջանի, եւ Վրաստանի սարածային ամբողջականությունը»:

Մեկ անգամ բասոն Գեորգին Վրաստանի սարածային ամբողջականության վերականգնման գործը հաղցրել է աղեթի: Եվ նրա կարիքը Բաբվում հաստատ չեն զգում՝ որդեստ հակամարտությունների կարգավորման գծով մասնագեթի: Իսկ հայերի դեմ ինչ-որ բան ասելու առթիվ էլ, կարծում ենք, Գեորգի խաղիղրավային ղղիի նկատել սաղ, որ ղազսոն չէ, երբ աղբեջանական կողմի բարեկամության դիմաց փորձում է վարձահատուց լի-նել հայերի դեմ ասելության խոսքերով:

Վ. Ա.

UNESCO-ի ՄԻՋՈՑՈՎ

Մրենի սաճարը փրկելու կոչ

Տեղեկանք: Ըստ Հայկական սովետական հանրագիտարանի «Մրենը ավան է Մեծ Հայքի Այրարատ նահանգի Կոտայքի գավառում, Ախուրյան գետի ստորին ավազանում, նրա աջ ափին (այժմ՝ Կարսի վիլայեթում): ... Մրենը եղել է Անիի բնակիչների ամառանոցը: Հնագույն հիշատակությունը V դարից է (Ղազար Փարթեոսի դասնությունից մեջ): ... Մրենի Կաթողիկե սաճարը, ըստ Կարանի դասնության և Կիրակոս Գանձակեցու վկայության, կառուցել է Ղազար Սահառունին՝ 613-ին: Այն կենտրոնական չորս գմբեթավոր մույթերով ուղղանկյուն ծավալից դուրս եկող, ներսուս երջանաձև, արտաքին հնգանկյան ար. արհիվոլ... «գմբեթավոր բազիլիկ» տիպի կառույց է: Տաճարում առկա է քրիստոնեական ձառնարկերով մեջ զարդարված գլխավոր մուտքի բարավորը փայտեղբայր հնագույն օրհնակներից մեկը»:

Ֆիլիպի (Կարսի վիլայեթ) զինվորական զոհուն է այցելությունները արգելված են», նշել է Մարաշի Լուսինե Գասպարյանի հետ ունեցած հարցազրույցում, ավելացնելով, որ սաճարի ամբողջական փլուզումը ողբերգական կորուստ է լինելու ամբողջ մարդկության համար: Հարցազրույցից դարձվում է, որ վերջին անգամ զիջական լուրջ ուսումնասիրություններ անցկացվել են 1960-ական թվերին, երբ Նիկոլ Ե. Ժան-Սիբել Թերիները մի ֆանի անգամ այցելել են տեղանքը: Մրեն էլ Անիի սաճարները չափսերով համեմատելի են, ըստ Մարանջի, և հավանական է, որ Անին, թեև կրում է 10-11-րդ դարերի հայկական ձառնարկերի տարրերը, կառուցվել է Մրենի մոտակայքում: Թորոս Թորոսյանը ընդամենը մեկ անգամ է հնարավորություն ունեցել այցելելու Մրենի սաճարը: Ըստ «VirtualAni.org» կայքի, Մրենը կառուցված էր մեծ քարերով: Մրենի մասին Բագարանի Ս. Հովհաննես, Էջմիածնի Ս. Գայանե և Օձունի գմբեթավոր բազիլիկ եկեղեցու հետ:

Փլուզման եզրին գտնվող 7-րդ դարի այս հնագույն սաճարը փրկելու կոչով հանդես է եկել Մասաչուսեթսի «Թաֆթս» համալսարանի հայ արվեստի և ձառնարկերի պրոֆեսոր Մարաշի Ս. Հովհաննեսը: Ըստ Մարաշիի, Մրենը համալսարանի արվեստի գիտություններից է և հայկական ձառնարկերի ուսումնասիրության ոլորտի օգնական ղեկավարը: «1990-ականներից մինչև 21-րդ դարի առաջին սասնամյակը կառավարված լուսանկարները ցույց են տալիս, որ սաճարի հարավային մասի փլուզումը առաջ է գնում բավական արագ: Բայց փրկել այն ինչ մնացել է՝ դժվար է, որովհետև սաճարը գտնվում է արևելյան Թուր-

քիայի (Կարսի վիլայեթ) զինվորական զոհուն է այցելությունները արգելված են», նշել է Մարաշի Լուսինե Գասպարյանի հետ ունեցած հարցազրույցում, ավելացնելով, որ սաճարի ամբողջական փլուզումը ողբերգական կորուստ է լինելու ամբողջ մարդկության համար: Հարցազրույցից դարձվում է, որ վերջին անգամ զիջական լուրջ ուսումնասիրություններ անցկացվել են 1960-ական թվերին, երբ Նիկոլ Ե. Ժան-Սիբել Թերիները մի ֆանի անգամ այցելել են տեղանքը: Մրեն էլ Անիի սաճարները չափսերով համեմատելի են, ըստ Մարանջի, և հավանական է, որ Անին, թեև կրում է 10-11-րդ դարերի հայկական ձառնարկերի տարրերը, կառուցվել է Մրենի մոտակայքում: Թորոս Թորոսյանը ընդամենը մեկ անգամ է հնարավորություն ունեցել այցելելու Մրենի սաճարը: Ըստ «VirtualAni.org» կայքի, Մրենը կառուցված էր մեծ քարերով: Մրենի մասին Բագարանի Ս. Հովհաննես, Էջմիածնի Ս. Գայանե և Օձունի գմբեթավոր բազիլիկ եկեղեցու հետ:

Պարսկերենի և Պարսկական մշակույթի կենտրոնի բացում

Մարտի 18-ին, ժամը 15:00-ին, ԵՊԼՀ-ում տեղի ունեցավ Պարսկերենի և Պարսկական մշակույթի կենտրոնի բացման արարողությունը: Կենտրոնի նախագահ է օրհանել Պարսկերենի և Պարսկական մշակույթի կենտրոնի ղեկավարը, ինչպես նաև նախագահը հայ-պարսկական հարաբերությունների զարգացմանը: Միջոցառմանը ներկա էր Հայաստանի Հանրապետությունում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպան Պարոն Մահամադ Ռեյխի: ԵՊԼՀ-ի ղեկավար Տիգրան Գասպարյանը խոսեց Պարսկերենի և Պարսկական մշակույթի կենտրոնի ներկա և հետագա աշխատանքներից: «Մենք լիարժեքում ենք Պարսկերենի և Պարսկական մշակույթի կենտրոնը հետազոտում դարձնել նաև իրանագիտության կենտրոն՝ այդպիսով մեր փոքրիկ ներդրումն ունենալ հայ-պարսկա-

կան հարաբերությունների զարգացման և ընդլայնման գործում», -նշեց Տիգրան Գասպարյանը: Պարոն Ռեյխիին իր խոսքում նշեց, որ «հայ-պարսկական հարաբերությունները դարերի ընթացքում զարգացել են իրենց իրենց: Այդ երկրներում Մոլախանում և Թեհրանի որոշ համալսարաններում արդեն 50 տարվա զոյություն ունեցող հայագիտական ծրագրերը, Թեհրանում գործող հայալեզու օրաթերթը և հանդեսները»: Կենտրոնի բացման երջանակներում ԵՊԼՀ-ի Պարսկերեն սովորող ուսանողները բեմադրեցին Ջ. Թումանյանի «Անխել մարդը» հեքիաթի Պարսկերեն թարգմանված և նաև ասմունքեցին նույն լեզվով: ՄԵՐԻ ԳԱՆԱՅՆՆԵՐ, ԵՊԼՀ հանրային կառույցի համակարգող

Գիր դիմանկար. այսօր կարելի է համարել այն նոր գիրը, որը ընթերցողին է ներկայացրել բանաստեղծ-մանկագիր Սուրեն Մուրադյանը բոլորովին վերջերս՝ խորագրելով այն «Մի երկար լուսարար ճանապարհ» (ստորագրությունն իրականացրել է «Տաշիր» բարեգործական հիմնադրամը՝ Կարեն և Սամվել Կարամյանների աջակցությամբ): Գրքի բաղադրանքը գեղանկարիչ Հրանտ Թադևոսյանի ճանապարհի նկարը բաց դուռ է, որի միջով անցնում է մարդու ճանապարհը՝ շարունակական ընթացքի մեջ դառնալով երկնի ու երկրի միասնականության գաղափարը՝ կանաչն ու կապույտը: Իր կյանքի 80 և ավելի տարիները լույսի ու

Գրախոսվող ժողովածուի հիմնական մասը օրագրային գրառումներն են, որ կանոնավորապես գրողը կատարել է 1954 թվականից: Մինչ այդ՝ կյանքի նախերգությունն է, կամ մանկության տարիների նկարագրությունը վերհուշի միջոցով. ահա Ալենը գյուղը՝ բանաստեղծի ծննդավայրը, մեծավոր բռնչեցին, Ալենի դուրսը, թափարկած խմբակը, հետո դառնալով նրա սովորած տարիները, գյուղական կյանքն ու իր սեսած առաջին ֆաղափ՝ Թիֆլիսի ստավորությունները: Ավելի քան 50 տարիների կյանքը դասվում է ակնարկներով, օրագրային այս գրառումները, թիվ-ամսաթվերը սարքեր տարիների, սրամադրությունների հետքերն են, կյանքա-

մորը շնորհավորելիս. «Բավական վառելիքային կրտսերի մորս համար, այցելեցի հորս գերեզմանին, ձյունը մաքրեցի, մոմ վառեցի»: Առաջին հայացքից անձնական թվագրող օրագրությունը սակայն իր ժամանակի գրական կյանքի և գրական ընկերների վավերագրություն է նաև, բավականին հիշատակներ դարձնակող. «Հոկտեմբերի 27: Խաժակ Գյուլնազարյանը գանգոգ-գանգո: Մի նամակ սկզբ: Կհանձնեմ «Նաիրի» հրատարակչության սնորհ Հրաչյա Թամրազյանին: Անտի գիրք է նամակի հետ, գուցե իմ մահից հետո տպագրվի: Ես ռուսով կենդանեմ: Հասնիկիս կոզնես, ինձ մեծակ չի կարող թաղել: Դագաղու

Կյանքի խճանկար՝ օրագրության

բարության շողախոյուն է հյուսել գրողը, հավասարապես արտաբերող դարձած: Այդպիսին է իր գրականությունը, և այդպիսին է մարդկային իր նկարագիրը. ով գիտի, ճանաչում է իրեն, այլ բան ստել չի կարելի: Նրան ամենից լավ, իհարկե, երեխաներն են ճանաչում. մանկագրի իր հոգին նրանց հետ բաց ու հարազատն է միջկապված է, որոնց համար այնքան հանելուկ է բացել ու այնքան զաղջնի: Իսկ երեխաների զաղջնիները, օ՛հ, դրանք լավ են անթափանց, լավ են խորը: Երեխային հասկանալը, առավել ևս նրան սիրելի դառնալը մեծ վարձատրություն է, որովհետև այստեղ նախ և առաջ անկեղծություն է դաժանվում: Սուրեն Մուրադյանը իր մանկությունը երբեք չկորցրեց, նրա մերսի երեխան չնդլուրցեց չնեղաթյուրվեց կյանքի ճանապարհներին, որով և կարողացավ գրականության միջոցով տեսնել իր երեխային հենց այն, ինչ նրան է անհրաժեշտ: Ահավասիկ սիրելի ու փնտրված գրող դարձավ նա մանուկների համար: Հասարակական ամենասարքեր գուրաբերումներում, արժեքների հեղաշրջումներում, փոփոխությունների գլխադրումներում զիջումներում իր գրականությունը, իր դիմագիծը չփոխելու նրա կամը դրա դրսևորումն է: Մանուկների աշխարհի հետ կապը, զիր ու գրականության մեջ ամուր մնալն է գաղջնի՞րը այս շիջակ ու ձմարի ճանապարհի: Ահավասիկ, օրեր առաջ, երբ փոխանցեց իր նոր գիրը, ի դեպ, 107-րդը, գարնան նախաշունտ էր արդեն, մանուկների խոնարհ փունջ կար ձեռքին: Փոքրիկ այդ ծաղիկները, իր հոգու ժոխները որդես ընդունեցի:

ին իրարությունների ու վիճակների կողմերը: Դրանց մեծ մասը համառոտ նկարագրություններ են, երբեմն՝ ուղղակի մեկ տողանոց տեղեկություն, երբեմն՝ ավելի ընդարձակ դասնություններ, որտեղ հանդիպում ենք նշանավոր դեմքերի, ծանոթ ու անծանոթ մարդկանց, որ նաև խոհերի ու մտորումների առիթ է տալիս: Արդեն հիմա՝ տարիների հեռուներից գրողի համար մեծ ու փոքր երեխաները կարծես մեկ են, հավասար՝ նշանակալի իրարաձուլություն, հանդիպում, հորեյան կամ գրքի ծնունդ, թե մի ֆուսթայի խաղ կամ գրքի ընթերցման տպավորություն, սա կյանքի մեկ ընդհանուր շրջա է. «Օգոստոսի 20: Կարագի Զինգիզ Այթմասովի «Եվ դարից երկար ձգվում է օրը» վերջը: Արագեցի «Հեյ գիտի կյանք, չծնվես՝ աշխարհը չես տեսնի, ծնվես՝ սանջանից աչք չես բացի»:

Սուրեն Մուրադյանը բազմաժամր գրող է, մանկագրությունը նրա վաղուց ճանաչված ու սիրված է. նա բանաստեղծ է, դրամատուրգ ու երգիծաբան: Եվ որքան զարմանալի է, իր մեծ ու բարեհոգի բնույթը չի արգելել ծաղրելու կյանքի մեծեղի արտաբերումը, մարդկային ման ու ճղճիմ կրեցը: Իր կյանքի սեական ճանապարհին գրողը հետադարձ հավանում է ման ու մեծ խճերը, ի մի բերում արդածը, անցյալը, ինչպես ասում են՝ օրերի հունձիքը հրաշարակ հանում: Այս ճանապարհին հեղինակի ուղեկցությունը մեզ գտնում ենք մեր հեռու անցյալը, զգում խորհրդային գրական մթնոլորտն ու արվեստի միջավայրը, վերհուշում դեմքեր ու երեխաներ, առաջ վերադառնում մեր այսօրվան, ներկա իրականությանը: Օրագրային գրառումները այդ հնարավորությունը տալիս են, օրագրության առավելությունը հենց սա է՝ իրականության ճշմարտապատկեր արտաբերումը:

Սուրեն Մուրադյանը բազմաժամր գրող է, մանկագրությունը նրա վաղուց ճանաչված ու սիրված է. նա բանաստեղծ է, դրամատուրգ ու երգիծաբան: Եվ որքան զարմանալի է, իր մեծ ու բարեհոգի բնույթը չի արգելել ծաղրելու կյանքի մեծեղի արտաբերումը, մարդկային ման ու ճղճիմ կրեցը: Իր կյանքի սեական ճանապարհին գրողը հետադարձ հավանում է ման ու մեծ խճերը, ի մի բերում արդածը, անցյալը, ինչպես ասում են՝ օրերի հունձիքը հրաշարակ հանում: Այս ճանապարհին հեղինակի ուղեկցությունը մեզ գտնում ենք մեր հեռու անցյալը, զգում խորհրդային գրական մթնոլորտն ու արվեստի միջավայրը, վերհուշում դեմքեր ու երեխաներ, առաջ վերադառնում մեր այսօրվան, ներկա իրականությանը: Օրագրային գրառումները այդ հնարավորությունը տալիս են, օրագրության առավելությունը հենց սա է՝ իրականության ճշմարտապատկեր արտաբերումը:

Սուրադյանի օրագրային գրառումները կյանքի փաստական արձանագրումներն են, սակայն ուշադիր ընթերցումը կարող է այնտեղ նուրբ և զգայուն շեշտներ նախ գտնել: «Մայիսի 16: Ալբերտի թաղումն է: Ուժեղ անձրև է գալիս: Ես էլ մահախոսական եմ կարդում, որ տպագրվեց «Գրական թերթում»: Ալբերտին տարել էին 50 ձմեռանիկ. դրեցի սեղանին: Բոլորը զարմացել էին, եզակի վերաբերմունք էր»:

Սուրեն Մուրադյանը բազմաժամր գրող է, մանկագրությունը նրա վաղուց ճանաչված ու սիրված է. նա բանաստեղծ է, դրամատուրգ ու երգիծաբան: Եվ որքան զարմանալի է, իր մեծ ու բարեհոգի բնույթը չի արգելել ծաղրելու կյանքի մեծեղի արտաբերումը, մարդկային ման ու ճղճիմ կրեցը: Իր կյանքի սեական ճանապարհին գրողը հետադարձ հավանում է ման ու մեծ խճերը, ի մի բերում արդածը, անցյալը, ինչպես ասում են՝ օրերի հունձիքը հրաշարակ հանում: Այս ճանապարհին հեղինակի ուղեկցությունը մեզ գտնում ենք մեր հեռու անցյալը, զգում խորհրդային գրական մթնոլորտն ու արվեստի միջավայրը, վերհուշում դեմքեր ու երեխաներ, առաջ վերադառնում մեր այսօրվան, ներկա իրականությանը: Օրագրային գրառումները այդ հնարավորությունը տալիս են, օրագրության առավելությունը հենց սա է՝ իրականության ճշմարտապատկեր արտաբերումը:

Սուրեն Մուրադյանը բազմաժամր գրող է, մանկագրությունը նրա վաղուց ճանաչված ու սիրված է. նա բանաստեղծ է, դրամատուրգ ու երգիծաբան: Եվ որքան զարմանալի է, իր մեծ ու բարեհոգի բնույթը չի արգելել ծաղրելու կյանքի մեծեղի արտաբերումը, մարդկային ման ու ճղճիմ կրեցը: Իր կյանքի սեական ճանապարհին գրողը հետադարձ հավանում է ման ու մեծ խճերը, ի մի բերում արդածը, անցյալը, ինչպես ասում են՝ օրերի հունձիքը հրաշարակ հանում: Այս ճանապարհին հեղինակի ուղեկցությունը մեզ գտնում ենք մեր հեռու անցյալը, զգում խորհրդային գրական մթնոլորտն ու արվեստի միջավայրը, վերհուշում դեմքեր ու երեխաներ, առաջ վերադառնում մեր այսօրվան, ներկա իրականությանը: Օրագրային գրառումները այդ հնարավորությունը տալիս են, օրագրության առավելությունը հենց սա է՝ իրականության ճշմարտապատկեր արտաբերումը:

Սուրեն Մուրադյանը բազմաժամր գրող է, մանկագրությունը նրա վաղուց ճանաչված ու սիրված է. նա բանաստեղծ է, դրամատուրգ ու երգիծաբան: Եվ որքան զարմանալի է, իր մեծ ու բարեհոգի բնույթը չի արգելել ծաղրելու կյանքի մեծեղի արտաբերումը, մարդկային ման ու ճղճիմ կրեցը: Իր կյանքի սեական ճանապարհին գրողը հետադարձ հավանում է ման ու մեծ խճերը, ի մի բերում արդածը, անցյալը, ինչպես ասում են՝ օրերի հունձիքը հրաշարակ հանում: Այս ճանապարհին հեղինակի ուղեկցությունը մեզ գտնում ենք մեր հեռու անցյալը, զգում խորհրդային գրական մթնոլորտն ու արվեստի միջավայրը, վերհուշում դեմքեր ու երեխաներ, առաջ վերադառնում մեր այսօրվան, ներկա իրականությանը: Օրագրային գրառումները այդ հնարավորությունը տալիս են, օրագրության առավելությունը հենց սա է՝ իրականության ճշմարտապատկեր արտաբերումը:

